564

ZÁKON

České národní rady

ze dne 13. prosince 1990

o státní správě a samosprávě ve školství

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Státní správu ve školství vykonávají

a) ředitel školy, ředitel (vedoucí) předškolního zařízení nebo školského zařízení (dále jen „ředitel“),
b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
c) krajské úřady,
d) Česká školní inspekce,
e) ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen „ministerstvo“),
f) jiné ústřední orgány státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

§ 2

Samosprávu ve školství vykonávají

a) obec,
b) kraj,[1g])
c) rady škol, jsou-li ustaveny.

ČÁST DRUHÁ
VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY VE ŠKOLSTVÍ

§ 3
Ředitel

(1) Ředitel řídí školu, předškolní zařízení nebo školské zařízení, a pokud jsou právnickými osobami, plní povinnosti vedoucího organizace a jmenuje a odvolává své zástupce. Ředitel odpovídá za plnění učebních plánů a učebních osnov, za odbornou a pedagogickou úroveň výchovně vzdělávací práce školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení a za efektivní využívání svěřených hospodářských prostředků; odpovídá za vytvoření podmínek pro činnost rady školy, pro výkon školní inspekce a přijetí následných opatření, kontroluje práci pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků a studijní výsledky žáků. Ředitel odpovídá za zpracování a zpřístupnění veřejnosti výroční zprávy o činnosti školy a výroční zprávy o hospodaření školy a předkládá tyto zprávy radě školy. Ředitel je povinen účastnit se jednání rady školy, je-li přizván radou školy. Ředitel školy zajišťuje, aby zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci byli informováni o průběhu vzdělávání a výchovy žáka.

(2) Ředitel rozhoduje

a) o odkladu povinné školní docházky,
b) o dodatečném odložení povinné školní docházky,
c) o zařazení dětí do předškolního zařízení, školní jídelny, školní družiny a školního klubu, pokud počet přihlášených dětí nepřesahuje počet dětí, které lze přijmout,
d) o zařazení dětí do speciálních mateřských škol a speciálních základních škol, základních škol, zvláštních škol a školských zařízení jim sloužících a do pomocných škol; do základních škol se přednostně zařazují děti, které mají trvalý pobyt ve spádovém obvodu školy nebo jsou umístěny v dětském domově ve spádovém obvodu školy,
e) o přijetí ke studiu ve vyšších odborných školách, středních školách, speciálních středních školách a odborných učilištích,
f) o přerušení studia,
g) o přiznání a odnětí stipendia a hmotného zabezpečení žákům středních škol,
h) o podmíněném vyloučení ze studia a o vyloučení ze studia,
i) o výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů ústavní výchovy a ochranné výchovy a výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a školských zařízeních,
j) o výši příspěvku v jednotlivých případech na školní stravování,
k) o výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání v základní umělecké škole,
l) o žádosti žáka ke změně studijního nebo učebního oboru a opakování ročníku po splnění povinné školní docházky,
m) o uznání předchozího vzdělání.

(3) Ředitel může podle místních potřeb a podmínek na základě požadavků orgánů, které zřídily školu nebo školské zařízení, popřípadě jiného subjektu, upravit výchovně vzdělávací proces školy v roz-

sahu stanoveném učebními plány. Obdobně může postupovat ředitel předškolního zařízení. Pokud tato úprava vyvolá zvýšené náklady, ředitel stanoví jejich výši a způsob úhrady projedná se zřizovatelem.

§ 4

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) zpracovává návrh rozpisu rozpočtu v rozsahu podle § 8 odst. 2 pro školy a školská zařízení v obvodu jeho působnosti zřizované podle § 14 odst. 2 a 12 a předává jej krajskému úřadu,
b) zpracovává a předkládá krajskému úřadu rozbor hospodaření za školy a školská zařízení v obvodu jeho působnosti zřizované podle § 14 odst. 2 a 12 podle závazné osnovy a závazného postupu stanoveného ministerstvem podle § 12 odst. 5,
c) připravuje podklady pro zúčtování prostředků státního rozpočtu poskytovaných krajským úřadem podle § 8 odst. 3 závazným postupem a podle společných pokynů ministerstva a Ministerstva financí k zúčtování prostředků státního rozpočtu a předává výsledky zúčtování krajskému úřadu,
d) zajišťuje podklady pro sumarizaci účetní závěrky a účetních a finančních výkazů za školy a školská zařízení zřizované v obvodu jeho působnosti podle § 14 odst. 2 a 12 pro krajský úřad v souladu se závazným postupem stanoveným Ministerstvem financí,
e) shromažďuje a zpracovává data z dokumentace a evidencí za školy a školská zařízení zřizované v obvodu jeho působnosti podle § 14 odst. 2 a 12 v termínech stanovených ministerstvem a předává je krajskému úřadu a ministerstvu, popřípadě jím pověřené organizaci.

Krajský úřad

§ 5

Vedoucího odboru krajského úřadu odpovědného za výkon státní správy v oblasti školství, mládeže a tělovýchovy v kraji, jmenuje a odvolává rada kraje[1h]) se souhlasem ministerstva. Vedoucí útvaru obecního úřadu obce s rozšířenou působností odpovědného za výkon státní správy v oblasti školství, mládeže a tělovýchovy ve správním obvodu obce s rozšířenou působností je jmenován a odvoláván se souhlasem krajského úřadu. Jmenování a odvolání podle věty první a druhé je bez předchozího souhlasu krajského úřadu neplatné.

§ 6

(1) Krajský úřad zpracovává a každé dva roky upřesňuje a zveřejňuje dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ve svém správním obvodu (dále jen „dlouhodobý záměr“) a zpracovává a každoročně zveřejňuje výroční zprávu o stavu koncepce a rozvoje sítě a o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy v kraji („výroční zpráva“). Krajský úřad vychází při zpracování dlouhodobého záměru z dlouhodobého záměru ministerstva. Výroční zpráva obsahuje také informace o hospodaření kraje v oblasti předškolních zařízení, škol a školských zařízení. Upřesněný dlouhodobý záměr v každém lichém roce a výroční zprávu za předchozí rok, schválené zastupitelstvem kraje, zasílá krajský úřad do 31. března ministerstvu.

(2) Ministerstvo stanoví strukturu zpracování dlouhodobého záměru a výroční zprávy.

§ 7

Krajský úřad

a) přijímá opatření na základě výsledků školní inspekce v předškolních zařízeních, školách a školských zařízeních,
b) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí ředitele podle § 3 odst. 2 s výjimkou písmen c) a k),
c) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí obce podle § 14 odst. 8 písm. a),
d) rozhoduje o nostrifikaci vysvědčení vydaných zahraničními školami,
e) rozhoduje o osvobození žáků od povinnosti docházet do školy a o osvobození žáků od povinné školní docházky,[1b])
f) vyjadřuje se k udělení výjimky při zřizování základních škol,[1d])
g) uděluje souhlas se jmenováním a odvoláváním ředitelů předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které zřizuje obec,
h) rozhoduje o výjimkách, pokud jde o počet dětí ve třídě v mateřských školách,[1e])
i) dává souhlas ke slučování škol,[1f])
j) jmenuje a odvolává zkušební komise pro vykonání absolutoria a předsedy komisí pro maturitní zkoušky a závěrečné zkoušky,
k) plní úkoly organizace vyplývající z pracovně-právních vztahů pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které zřizuje podle § 16, pokud nemají právní subjektivitu,
l) plní další úkoly vyplývající z jiných zákonů.

§ 8

(1) Krajský úřad sděluje obcím souhlas se zrušením základní školy, která byla jimi zřízena.

(2) Krajský úřad rozepisuje a přiděluje předškolním zařízením, školám a školským zařízením jim sloužícím, které jsou zařazeny do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení (dále jen „síť“) zřizovaných a spravovaných kraji v samostatné působnosti, s výjimkou školských zotavovacích zařízení, finanční prostředky na platy a náhrady platů, popřípadě mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na náklady na zvláštním způsobem stanovené odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a dále na výdaje na učebnice a školní potřeby, pokud se žákům poskytují bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a služby, které souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání, a kontroluje využití takto přidělených finančních prostředků.

(3) Krajský úřad rozepisuje a prostřednictvím rozpočtů obcí přiděluje předškolním zařízením, školám a školským zařízením jim sloužícím, které jsou zařazeny do sítě škol, zřizovaným a spravovaným obcemi, finanční prostředky na výdaje v rozsahu podle odstavce 2 a kontroluje jejich využití. Při rozpisu vychází z návrhů předložených obecními úřady obcí s rozšířenou působností na území kraje. O rozpisu finančních prostředků podle věty první informuje krajský úřad příslušné obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

§ 9

Krajský úřad

a) zpracovává a vyhodnocuje rozbor hospodaření za školy a školská zařízení ve své působnosti podle závazné osnovy a postupem stanoveným ministerstvem,
b) zúčtovává prostředky státního rozpočtu poskytované krajským úřadem školám, předškolním zařízením a školským zařízením podle společných pokynů stanovených Ministerstvem financí a ministerstvem a předává výsledky zúčtování ministerstvu,
c) zajišťuje sumarizaci účetní závěrky a účetních a finančních výkazů škol a školských zařízení ve své působnosti podle závazných pokynů a postupem stanoveným Ministerstvem financí,
d) shromažďuje a zpracovává data z dokumentace a evidencí za školy a školská zařízení se sídlem v příslušném kraji, s výjimkou škol zřizovaných státem, způsobem a v termínech stanovených ministerstvem, a předává je ministerstvu, popřípadě jím pověřené organizaci.

§ 10

Krajský úřad přiděluje soukromým předškolním zařízením, školám a školským zařízením zařazeným do sítě ministerstvem finanční dotaci v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním předpisem, kontroluje efektivnost hospodaření s přidělenou dotací a provádí její finanční vypořádání.[2])

§ 11

(1) Krajský úřad na žádost školy nebo pracovníků škol, školských zařízení nebo předškolních zařízení zajišťuje metodickou pomoc. Poskytuje konzultace v pracovněprávních vztazích a mzdových otázkách pracovníkům školství.

(2) Krajský úřad může na základě smlouvy s řediteli vykonávat pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení administrativní a technické činnosti.

Ministerstvo

§ 12

(1) Ministerstvo řídí výkon státní správy ve školství a vytváří podmínky pro realizaci cílů výchovy a vzdělávání.

(2) Ministerstvo řídí předškolní zařízení, školy a školská zařízení ve věcech výchovy a vzdělávání.

(3) Ministerstvo může zřídit a zrušit předškolní zařízení, školy a školská zařízení s jiným vyučovacím jazykem než českým, pokud je nezřídí obec nebo kraj v samostatné působnosti.

(4) Ministerstvo zřizuje a zrušuje

a) školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,
b) zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ministerstvo ve výjimečných případech hodných zvláštního zřetele může zřizovat a zrušovat střední školy, odborná učiliště, vyšší odborné školy, speciální základní školy, speciální střední školy, speciální předškolní zařízení a školská zařízení jim sloužící.

(5) Ministerstvo

a) rozepisuje a přiděluje v celém rozsahu finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu předškolním zařízením, školám a školským zařízením zřizovaným ministerstvem včetně finančních prostředků nad stanovený rozsah finančních prostředků pro školy a školská zařízení, v nichž probíhá pokusné ověřování nových forem, metod nebo řízení vzdělávání, popřípadě na další rozvojové programy vyhlášené ministerstvem; kontroluje využití takto přidělených finančních prostředků. Stejně postupuje u škol, předškolních a školských zařízení, zřizovaných registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv, a zařazených do sítě škol a školských zařízení,

b) přiděluje krajům finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení jiných zřizovatelů s výjimkou těch, které jsou hrazeny z jiných zdrojů, a finanční prostředky nad stanovený rozsah finančních prostředků pro školy a školská zařízení jiných zřizovatelů, v nichž probíhá pokusné ověřování nových forem, metod nebo řízení vzdělávání, popřípadě na další rozvojové programy vyhlášené ministerstvem v souladu se schváleným dlouhodobým záměrem ministerstva a příslušného kraje; kontroluje využití takto přidělených finančních prostředků,

c) jmenuje a odvolává ředitele předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které zřizuje, ústředního školního inspektora a na jeho návrh školní inspektory; při jmenování vychází zejména z výsledků konkursních řízení,

d) koordinuje předpisy pro navrhování a výstavbu budov předškolních zařízení, škol a školských zařízení a stanoví podmínky jejich provozuschopnosti se zvláštním zřetelem na možnost integrace zdravotně postižených dětí; pro účely zařazování předškolních zařízení, škol a školských zařízení do sítě, posuzování návrhů změn v síti a vyřazování předškolních zařízení, škol a školských zařízení ze sítě,

e) stanoví normativy jako roční objem mzdových prostředků, státem stanovených odvodů zdravotního a sociálního pojištění a ostatních neinvestičních nákladů připadajících na dítě nebo žáka v předškolním zařízení, škole nebo školském zařízení,

f) přiděluje orgánům kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, finanční prostředky na školství podle počtu dětí a žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení a stanovených normativů, nestanoví-li ministerstvo jinak,

g) zpracovává a zveřejňuje nejméně jednou za 4 roky dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy, který předkládá vládě. Ministerstvo každoročně předkládá Poslanecké sněmovně výroční zprávu o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy; přitom vychází i z výročních zpráv o stavu a rozvoji výchovně vzdělávací soustavy, které zpracovávají kraje,

h) metodicky řídí a koordinuje tvorbu dlouhodobých záměrů vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na úrovni krajů. Dlouhodobé záměry s kraji projednává vždy po 2 letech a sestavuje dlouhodobé záměry České republiky,

i) povoluje výjimky,[2a])

j) rozhoduje po vyjádření školského úřadu o výjimkách při zřizování základních škol,[2b])

k) uděluje souhlas se jmenováním a odvoláváním ředitelů škol a školských zařízení zřizovaných krajem v samostatné působnosti,

l) stanovuje závazné zásady o přídělu finančních prostředků, podle kterých provádí přidělování finančních prostředků krajské úřady,

m) stanovuje závazné zásady, podle kterých provádějí návrh rozpisu rozpočtu obecní úřady obcí s rozšířenou působností,

n) stanovuje závazný postup při vyúčtování dotací poskytnutých ze státního rozpočtu podle tohoto zákona na krytí výdajů škol a školských zařízení, které nezřizuje stát, kraj nebo obec za školní rok,

o) stanovuje závaznou osnovu, postup při vypracování a termíny předložení rozborů hospodaření škol a školských zařízení, kterým jsou ze státního rozpočtu přidělovány prostředky na krytí jejich výdajů podle tohoto zákona,

p) společně s Ministerstvem financí stanovuje závazný postup a vydává závazné pokyny k zúčtování prostředků státního rozpočtu poskytovaných školám a školským zařízením,

r) stanovuje závazný postup a vydává závazné pokyny pro účetní závěrku a zpracování účetních a finančních výkazů škol a školských zařízení; při jejich tvorbě vychází z pokynů Ministerstva financí,

s) rozhoduje podle zvláštního zákona[2e]) o uznání odborné kvalifikace a jiných způsobilostí požadovaných zvláštními právními předpisy[2f]) pro výkon činnosti pedagogického pracovníka.

(6) Ministerstvo stanoví

a) v dohodě s ministerstvem spravedlnosti České republiky způsob vzdělávání občanů ve výkonu trestu odnětí svobody,

b) druhy a náležitosti vysvědčení a ostatních školních tiskopisů včetně způsobu jejich zpracování a evidence,

c) závazný postup a metodiku předávání dat z dokumentace a evidencí škol a školských zařízení, formu, termíny a způsob předávání dat a nosiče dat, určených k předávání dat příslušnému orgánu vykonávajícímu státní správu ve školství a jeho prostřednictvím ministerstvu, popřípadě jím pověřené organizaci.

(7) Ministerstvo zřizuje školy a školská zařízení podle odstavců 3 a 4 jako příspěvkové organizace opatřením podle zvláštního právního předpisu.[2c]) Ministerstvo stanoví vyhláškou náležitosti zřizovací listiny a podmínky pro rozhodování o zřízení, rozdělení, sloučení, splynutí a zrušení příspěvkové organizace.

§ 13

Ministerstvo stanoví vyhláškou

a) podrobnosti o zřizování, zrušování a organizaci předškolních zařízení, škol a školských zařízení a k zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení; pokud jde o střední zdravotnické školy, v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České republiky (dále jen „ministerstvo zdravotnictví“); pokud jde o sociální školství, v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „ministerstvo práce a sociálních věcí“),

b) sestavování konkursních komisí a pravidla jejich činnosti při konkursním řízení podle tohoto zákona,

c) podrobnosti o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení v dohodě s ministerstvem financí České republiky (dále jen „ministerstvo financí“),

d) výši příspěvku a způsob úhrady nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání v základní umělecké škole v dohodě s ministerstvem financí,

e) podrobnosti o plnění povinné školní docházky a vzdělávání ve školách mimo území České a Slovenské Federativní Republiky v dohodě s federálním ministerstvem zahraničních věcí,

f) pravidla hodnocení a klasifikace žáků, druhy výchovných opatření a postup při jejich ukládání,

g) podrobnosti o rovnocennosti a podmínkách nostrifikace vysvědčení vydaných zahraničními školami,

h) podmínky a organizaci přijímání žáků do středních škol, u středních zdravotnických škol v dohodě s ministerstvem zdravotnictví a u středních sociálních škol v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí,

i) výši příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a mládeži ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a způsob jeho úhrady v dohodě s ministerstvem financí,

j) výši kapesného, normu pro ošacení a věcnou pomoc poskytovanou dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou při jejím ukončení v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí a s ministerstvem financí,

k) výši příspěvku na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a způsob jeho úhrady v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí a s ministerstvem financí,

l) podrobnosti o organizaci, řízení a financování školního stravování a výši příspěvků za stravování,

m) postup při integraci zdravotně postižených dětí do předškolních zařízení, škol, středních škol a školských zařízení jim sloužících.

ČÁST TŘETÍ

ZAŘAZOVÁNÍ ŠKOL, PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ DO SÍTĚ ŠKOL, PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

§ 13a

(1) Ministerstvo vede síť všech zřizovatelů na základě údajů poskytnutých do 31. prosince ústředními orgány státní správy a orgány kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, kterou každoročně zveřejňuje.

(2) Školy, školská zařízení a předškolní zařízení všech zřizovatelů zařazuje na základě žádosti předložené zřizovatelem prostřednictvím kraje do sítě ministerstvo, s výjimkou předškolních zařízení a školských zařízení, které zřizuje obec podle § 14 odst. 2, a pracovišť praktického vyučování, které do sítě zařazuje krajský úřad. Účastníky řízení o zařazení do sítě je škola, předškolní zařízení nebo školské zařízení a jejich zřizovatel.

(3) V síti se pro každou školu, předškolní nebo školské zařízení uvádí:

a) název, sídlo, právní forma a identifikační číslo,

b) název a adresa zřizovatele; jméno a příjmení a trvalý pobyt zřizovatele, je-li jím fyzická osoba,

c) všechny druhy a typy školy, které škola zahrnuje,
d) seznam studijních a učebních oborů, popřípadě zaměření,
e) seznam předškolních zařízení a školských zařízení, které škola sdružuje,
f) datum zařazení do sítě.

U předškolních a školských zařízení se uvádí předmět činnosti.

(4) Žádost o zařazení do sítě a o změny podle § 13b odst. 1 písm. i) a p) se podává krajskému úřadu, který je místně příslušný, do 30. září. Krajský úřad v případě předškolních zařízení a školských zařízení, která zřizuje obec podle § 14 odst. 2, a pracovišť praktického vyučování o žádosti rozhodne a v ostatních případech postoupí žádosti souhrnně se svým vyjádřením do 30. listopadu k rozhodnutí ministerstvu.

(5) Orgán státní správy, který zařazuje do sítě podle odstavce 2, může v závažných případech rozhodnout o předložení žádosti v pozdějším termínu před zahájením činnosti školy, školského zařízení nebo předškolního zařízení.

§ 13b

(1) Žádost o zařazení předškolních zařízení, škol a školských zařízení do sítě obsahuje:
a) název školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení,
b) jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo zřizovatele, popřípadě datum narození, je-li zřizovatelem školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení fyzická osoba,
c) název, sídlo, právní formu organizace a její identifikační číslo, jméno a příjmení, trvalý pobyt a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem, je-li zřizovatelem školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení právnická osoba,
d) doklad osvědčující užívací právo zřizovatele k objektu, nemovitosti nebo prostorám, v nichž bude probíhat výuka nebo činnost,
e) zřizovací nebo zakládací listinu školy, předškolního a školského zařízení podle zvláštního zákona, kromě případu, kdy návrh na zřízení školy, předškolního nebo školského zařízení spolu s návrhem zřizovací listiny podává příslušný územní orgán státní správy nebo samosprávy ve školství,
f) stanovisko příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví a příslušného orgánu státní správy k užívání příslušného objektu, popřípadě nemovitosti pro navrhovaný účel odpovídající ustanovení stavebního zákona,[5])
g) v případě základních škol, předškolních zařízení a školských zařízení, jejichž zřizovatelem je fyzická nebo právnická osoba, rovněž vyjádření obce, v jejímž územním obvodu bude škola, předškolní nebo školské zařízení působit; pokud zřizovatel požaduje prostředky z rozpočtu obce, popřípadě jiná materiální zvýhodnění, musí jít o kladné vyjádření obce,
h) v případě středních a vyšších škol, speciálních škol a školských zařízení jim sloužících, s výjimkou středních a vyšších zdravotnických škol, vyjádření krajského úřadu podle příslušné působnosti,
i) v případě škol jejich vzdělávací koncepci včetně učebních plánů, učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů, které zahrnují alespoň nejvýznačnější cíle vzdělávání, celkovou strukturu učiva, výčet a stručný popis jednotlivých předmětů nebo jiných strukturních obsahových celků a podmínky omezující přijetí uchazečů ke studiu,

a které byly schváleny ministerstvem, rámcově stanoveného obsahu vzdělání jednotlivých vyučovacích předmětů a profilů absolventa pro jednotlivé studijní nebo učební obory,

j) způsob hospodaření a financování školy, předškolního nebo školského zařízení,

k) personální zabezpečení provozu školy, předškolního nebo školského zařízení nebo jeho závazný popis,

l) materiální zabezpečení výuky nebo provozu anebo jeho závazný popis,

m) výpis z trestního rejstříku zřizovatele, pokud je zřizovatel fyzická osoba, a ředitele školy nebo vedoucího školského zařízení,

n) osobní data ředitele školy nebo vedoucího školského zařízení a doklady o vzdělání osvědčující jeho pedagogickou a odbornou způsobilost, doklady o předchozích zaměstnáních a životopis ředitele školy nebo vedoucího školského zařízení,

o) datum zahájení činnosti,

p) předpokládaný počet žáků a počet tříd v nadcházejícím školním roce a předpokládaný celkový počet žáků a tříd nebo údaje o předpokládané kapacitě školského zařízení, přičemž všechny třídy školy musí být umístěny v rámci působnosti jednoho krajského úřadu.

(2) Zřizovatel může po dohodě s orgánem státní správy, který zařazuje do sítě podle § 13a odst. 2, předložit dodatečné údaje uvedené v odstavci 1 písm. d), f) a n), vždy však před zahájením činnosti školy, školského zařízení nebo předškolního zařízení.

(3) Orgán státní správy, který zařazuje do sítě podle § 13a odst. 2, posoudí, zda žádost splňuje požadavky tohoto zákona a dalších předpisů, popřípadě nechá žádost žadatelem doplnit, a do 60 dnů od podání o žádosti rozhodne. Orgán státní správy je vždy povinen posoudit žádost z hlediska souladu s dlouhodobým záměrem ministerstva a příslušného kraje a rozhodnout v souladu s potřebami a možnostmi rozvoje sítě. Součástí rozhodnutí o žádosti o zařazení do sítě musí být jeho odůvodnění, datum jeho vydání a poučení o odvolání.

(4) Rozhodnutí podle odstavce 3 doručí ministerstvo

a) účastníkům řízení,

b) orgánu kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, příslušnému podle sídla školy,

c) České školní inspekci,

d) příslušnému orgánu státní správy podle § 13a odst. 5.

(5) Jestliže rozhodnutí podle odstavce 3 vydal orgán kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, nebo Ministerstvo hospodářství, doručí je

a) účastníkům řízení,

b) ministerstvu,

c) České školní inspekci.

(6) V případě kladného rozhodnutí podle odstavce 3 musí rozhodnutí o zařazení do sítě dále obsahovat:

a) název a sídlo školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení,

b) jméno a příjmení, místo trvalého pobytu, datum narození a rodné číslo zřizovatele, je-li zřizovatelem školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení fyzická osoba,

c) název, sídlo, právní formu, identifikační číslo zřizovatele a jméno, příjmení, místo trvalého pobytu a rodné číslo osoby nebo osob, které jsou statutárním orgánem, je-li zřizovatelem právnická osoba.

(7) Odvolání proti rozhodnutí o žádosti o zařazení do sítě lze podat u orgánu státní správy, který napadené rozhodnutí vydal, do osmi dnů od doručení rozhodnutí účastníku řízení. Nevyhoví-li orgán státní správy, který napadené rozhodnutí vydal, odvolání v plném rozsahu, postoupí věc nadřízenému orgánu státní správy, který jako odvolací orgán po přezkoumání napadené rozhodnutí svým rozhodnutím potvrdí nebo zruší. V případě zrušení napadeného rozhodnutí vrátí věc k novému projednání. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze odvolat. Tím není dotčena možnost soudního přezkoumání.

(8) Proti rozhodnutí ústředního orgánu státní správy o žádosti o zařazení do sítě vydanému v prvním stupni lze podat u tohoto orgánu do patnácti dnů od doručení rozhodnutí účastníku řízení rozklad, o němž rozhodne vedoucí ústředního orgánu státní správy na základě návrhu jím ustavené komise. Proti rozhodnutí o rozkladu se nelze odvolat. Tím není dotčena možnost soudního přezkoumání.

(9) Dojde-li ke změnám v údajích, které zřizovatel uvedl v žádosti podle odstavce 1, s výjimkou údajů podle odstavce 1 písm. i) a p), oznámí to zřizovatel orgánu státní správy, který zařazuje do sítě podle § 13a odst. 2, nejpozději do 14 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, a doloží příslušné doklady. Tento orgán o změně rozhodne podle odstavce 3.

§ 13c

(1) Orgán státní správy, který zařazuje do sítě podle § 13a odst. 2, zahájí řízení o vyřazení školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení ze sítě

a) na základě písemné žádosti zřizovatele,

b) při zjištění závažných nedostatků v činnosti školy, předškolního nebo školského zařízení anebo zřizovatele ve věci vzdělávání,

c) při neplnění podmínek zařazení do sítě,

d) při závažném porušení obecně závazných právních předpisů nebo platných technických a hygienických norem.

(2) V případě zahájení řízení podle odstavce 1 písm. a) musí žádost obsahovat zejména náležitosti přiměřeně dle § 13b odst. 1 písm. a) až c), e) a g).

(3) Účastníky řízení o vyřazení ze sítě je škola, předškolní zařízení a školské zařízení a jejich zřizovatel. V průběhu řízení o vyřazení školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení ze sítě orgán státní správy, který zařazuje do sítě podle § 13a odst. 2, rozhodne o opatřeních, která zamezí nehospodárnému využití státem poskytovaných finančních prostředků. Pro vyřazování ze sítě platí přiměřeně ustanovení tohoto zákona o řízení o zařazení do sítě, nestanoví-li tento zákon jinak.

(4) Dnem rozhodnutí orgánu státní správy, který zařazuje do sítě podle § 13a odst. 2, o vyřazení školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení ze sítě zaniká nárok na poskytnutí dotace ze státního nebo obecního rozpočtu. Za vypořádání vyplacené dotace odpovídá škola, předškolní zařízení nebo školské zařízení a jejich zřizovatel společně a nerozdílně.

(5) Při vyřazení základní školy, víceletého gymnázia, popřípadě osmileté konzervatoře v oboru tanec ze sítě je povinna obec, v níž se škola nachází, ve spolupráci s příslušným krajským úřadem zajistit plnění povinné školní docházky žáků školy vyřazené ze sítě v jiné základní škole; v případě vyřaze-

ní speciální základní školy nebo gymnázia, které je speciální střední školou, v jiné speciální základní škole.

(6) Při vyřazení školy ze sítě je zřizovatel povinen zajistit předání výsledků klasifikace za nedokončený školní rok žákům této školy nebo jejich zákonným zástupcům.

ČÁST ČTVRTÁ
VÝKON SAMOSPRÁVY VE ŠKOLSTVÍ

Působnost obce

§ 14

(1) Obec je povinna vytvářet podmínky pro plnění povinné školní docházky. Územní obvod obce tvoří spádový obvod základní školy; pro dvě a více základních škol stanoví obec vyhláškou jejich spádové obvody s přihlédnutím k případným alternativním vzdělávacím programům. Je-li v obci více než jedna základní škola, stanoví se spádové obvody pouze pro základní školy zřizované obcí. Obec se může dohodnout se sousední obcí nebo s okolními obcemi na vytvoření společného spádového obvodu základní školy.

(2) Obec zřizuje jako příspěvkové organizace nebo se souhlasem krajského úřadu zrušuje předškolní zařízení, základní školu a školská zařízení jim sloužící, základní uměleckou školu, střediska pro volný čas dětí a mládeže, školní družinu, školní klub a školní knihovnu.

(3) Jestliže žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené jinou obcí, je obec, ve které má žák trvalý pobyt, povinna hradit obci, která školu zřídila, její neinvestiční výdaje podle odstavce 9, které tvoří náklady na údržbu a opravy, materiální výdaje, služby a výdaje nevýrobní povahy, mzdové prostředky a ostatní výplaty fyzickým osobám neposkytované krajským úřadem připadající na jednoho žáka této školy, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak.

(4) Obec, která je zřizovatelem školy, je povinna oznámit obci, v níž má žák trvalý pobyt, jeho přijetí do základní školy ve svém spádovém obvodu.

(5) Náklady podle odstavce 3 však obec nemusí hradit, jestliže je v jejím spádovém obvodu zřízena škola, ve které má žák zajištěny podmínky pro bezplatné plnění povinné školní docházky.

(6) Ustanovení odstavce 5 se nepoužije, je-li důvodem plnění povinné školní docházky žáka v obci, ve které nemá trvalý pobyt, jeho umístění ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči[5a]) na dobu delší než 8 týdnů nebo je-li plnění povinné školní docházky uskutečňováno ve školách s jiným vyučovacím jazykem než českým, v nichž se vzdělávají žáci národnostních menšin.

(7) Spory ve věci úhrady neinvestičních výdajů obcí podle odstavců 3, 5 a 6 rozhoduje soud.

(8) Obec rozhoduje o

a) přijetí dětí do předškolního zařízení, školní jídelny, školní družiny nebo školního klubu, pokud počet přihlášených dětí přesahuje počet dětí, které lze přijmout,

b) odvolání proti rozhodnutí ředitele ve věcech správních, uvedených v § 3 odst. 2 písm. c) a k), pokud se jedná o předškolní zařízení, školy a školská zařízení zřizovaná obcí,

c) přijetí opatření na základě výsledků České školní inspekce v předškolních zařízeních, školách a školských zařízeních, které zřizuje.

(9) Obec spravuje předškolní zařízení, základní školy a školská zařízení, které zřizuje zejména tím, že zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční náklady kromě mzdových prostředků, učebnic, školních pomůcek a potřeb hrazených státem, nestanoví-li tento zákon jinak. Obec může pro školy a školská zařízení, které zřizuje, přispívat na neinvestiční náklady, na mzdové prostředky, učebnice, školní pomůcky a potřeby jinak hrazené státem.

(10) Obec obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na úhradu neinvestičních nákladů na žáka.

(11) Obec zabezpečuje stravování dětí navštěvujících předškolní zařízení a základní školy, které zřizuje; může zabezpečovat též stravování dětí a žáků jiných předškolních zařízení a škol.

(12) Obec může se souhlasem ministerstva zřídit jako příspěvkové organizace předškolní zařízení, školu nebo školské zařízení, které podle tohoto zákona zřizuje jiný zřizovatel, prokáže-li podmínky pro zajištění výchovně vzdělávací činnosti, zejména potřebné finanční, materiální a personální zabezpečení, která nepřiděluje krajský úřad podle § 8 odst. 2. Ředitele předškolních zařízení, škol a školských zařízení zřízených podle tohoto odstavce jmenuje a odvolává rada obce se souhlasem krajského úřadu. Při jmenování vychází zejména z výsledků konkurzního řízení a stanoviska rady školy, pokud je zřízena. Nedojde-li opakovaně k dohodě zřizovatele s krajským úřadem, rozhodne o jmenování ministerstvo.

(13) Obec s předchozím souhlasem krajského úřadu jmenuje na základě výsledků konkurzního řízení a odvolává ředitele předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které zřizuje. Bez předchozího souhlasu krajského úřadu je jmenování a odvolání neplatné.

§ 15

(1) Obec uplatňuje své zájmy, zájmy rodičů nebo jiných zákonných zástupců dětí a žáků (dále jen „zákonní zástupci“) a pedagogických pracovníků na rozvoji výchovy a vzdělávání vůči předškolním zařízením, školám a školským zařízením v obci.

(2) Obec projednává s ředitelem předškolního zařízení, školy a školského zařízení, které zřídila, zejména

a) koncepci rozvoje,
b) rozpočet a materiální podmínky pro činnost,
c) personální a sociální podmínky pracovníků,
d) požadavky obce na zkvalitnění péče poskytované předškolním zařízením, výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení a způsob úhrady nákladů zvýšených z tohoto důvodu,
e) zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení.

(3) Obec obdobně postupuje při projednávání otázek uvedených v odstavci 2 s řediteli předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které nezřídila a které jsou v jejím územním obvodu.

(4) Obec zpravidla zřizuje komisi pro výchovu a vzdělávání.[6]) Komise pro výchovu a vzdělávání se vždy zřizují v obci s více než pěti školami. Předškolní zařízení, školy a školská zařízení jsou zastoupeny v této komisi dvěma pětinami zástupců z řad pedagogických pracovníků.

§ 16

Kraj

Kraj v samostatné působnosti zřizuje jako příspěvkové organizace a se souhlasem ministerstva zrušuje

a) střední školy, odborná učiliště, vyšší odborné školy a školská zařízení jim sloužící,
b) konzervatoře a školská zařízení jim sloužící,
c) speciální základní školy, speciální střední školy a speciální předškolní zařízení,
d) jazykové školy, těsnopisný ústav, školské ústavy umělecké výroby a školní hospodářství,
e) předškolní zařízení, školy a školská zařízení s jiným vyučovacím jazykem než českým, pokud je nezřídí obec podle § 14 odst. 2,
f) speciální základní školy při zdravotnických zařízeních, pomocné školy, zvláštní školy, zvláštní předškolní zařízení při zdravotnických zařízeních,
g) základní umělecké školy,
h) dětské domovy,
i) školská zařízení pro výchovu mimo vyučování,
j) školská zotavovací zařízení,
k) zařízení školního stravování,
l) plavecké školy,
m) střediska praktického vyučování,
n) zařízení výchovného poradenství,
o) střediska služeb školám a střediska informačních technologií,
p) zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
r) další školy a školská zařízení v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ve svém územním obvodu.

§ 16a

Kraj v samostatné působnosti je povinen vytvářet podmínky pro zajištění vzdělávání ve speciálních předškolních zařízeních, podmínky pro plnění povinné školní docházky ve zvláštních a speciálních základních školách, podmínky pro zajištění vzdělávání v odborných učilištích, ve středních odborných učilištích, středních odborných školách, gymnáziích, konzervatořích, vyšších odborných školách a školských zařízeních jim sloužících a podmínky pro péči o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou v dětských domovech.

§ 17

(1) Kraj v samostatné působnosti spravuje školy a školská zařízení, které zřizuje, zejména tím, že zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční náklady kromě mzdových prostředků, učebnic, školních pomůcek a potřeb hrazených státem, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Kraj v samostatné působnosti podle místních potřeb a podmínek u předškolních zařízení, škol a školských zařízení zabezpečuje vyučování v jiném jazyce než českém.

(3) Kraj s předchozím souhlasem ministerstva jmenuje na základě výsledků konkurzního řízení a odvolává ředitele předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které zřizuje. Bez předchozího souhlasu ministerstva je jmenování a odvolání neplatné.

(4) Kraj v samostatné působnosti přijímá opatření na základě výsledků školní inspekce ve školách a školských zařízeních, které zřizuje.

(5) Kraj může pro školy a školská zařízení, které zřizuje, přispívat na neinvestiční náklady na mzdové prostředky, učebnice, školní pomůcky a potřeby jinak hrazené státem.

ČÁST PÁTÁ
RADA ŠKOLY

§ 17a

Ve škole může být zřízena rada školy. Rada školy je orgánem školy umožňujícím zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pracovníkům školy, občanům obce a dalším osobám podílet se na správě školy.

§ 17b

(1) Radu školy zřizuje zřizovatel školy. Ve škole se zřizuje pouze jedna rada školy.

(2) Rada školy se zřizuje bezodkladně na základě

a) písemné žádosti nejméně jedné desetiny zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků školy v případě vyšší školy a konzervatoře, pokud má škola více než 300 žáků, nebo

b) písemné žádosti nejméně jedné pětiny zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků školy v případě vyšší školy a konzervatoře, pokud má škola méně než 300 žáků, nebo

c) písemné žádosti alespoň poloviny pracovníků školy nebo

d) rozhodnutí zřizovatele školy.

Rada školy se nezřídí, nebude-li zvolen a jmenován nejméně poloviční počet členů rady školy nebo pokud nebudou zvoleni alespoň dva členové rady školy podle ustanovení § 17c odst. 1 písm. b).

(3) Radu školy zrušuje zřizovatel školy

a) na základě písemné žádosti nadpoloviční většiny zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků; žádost se podává formou petice ke zřizovateli školy,

b) v případě nečinnosti rady školy delší než jeden školní rok.

§ 17c

(1) Rada školy má šest až patnáct členů. Ředitel školy není členem rady školy. Členové rady jsou voleni, popřípadě jmenováni na funkční období dvou let. Pokud se jedná o školy zřizované státem, krajem, obcí nebo státem registrovanou církví nebo státem registrovanou náboženskou společností,

a) třetinu členů rady jmenuje zřizovatel;

b) třetinu členů rady volí

1. v případě základní školy zákonní zástupci žáků ze svých řad,

2. v případě střední školy a konzervatoře zletilí žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků tak, že nejméně jeden člen do rady školy je volen zletilými žáky a nejméně jedna šestina členů rady je volena zákonnými zástupci nezletilých žáků,
3. v případě vyšší odborné školy s výjimkou konzervatoře žáci ze svých řad;

c) třetina členů rady školy je volena pedagogickými pracovníky z pracovníků školy.

(2) Pokud se nejedná o školy zřizované ústředním orgánem státní správy, krajem, obcí nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností s oprávněním k výkonu zvláštních práv, volí zletilí žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků tak, že nejméně nadpoloviční většinu členů tvoří

a) v případě základní školy zákonní zástupci žáků ze svých řad,
b) v případě střední školy a konzervatoře zletilí žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků tak, že nejméně jeden člen do rady školy je volen žáky a nejméně jedna šestina členů rady školy je volena zákonnými zástupci nezletilých žáků,
c) v případě vyšší odborné školy s výjimkou konzervatoře žáci ze svých řad;

zřizovatel jmenuje zbývající členy do rady školy.

(3) V případě, že počet zvolených a jmenovaných členů rady je menší, než uvádí zřizovací listina podle ustanovení § 17d písm. b), zůstanou místa v radě školy neobsazena. Neobsazená místa mohou být obsazena dodatečně.

§ 17d

O zřízení rady školy vydává zřizovatel zřizovací listinu. Zřizovací listina obsahuje tyto podstatné náležitosti:

a) název a sídlo školy, u níž je rada školy zřízena,
b) počet členů rady školy,
c) datum zřízení rady školy.

§ 17e

(1) Rada školy

a) schvaluje výroční zprávu školy, návrh rozpočtu školy, zprávu o hospodaření školy; tím plní také funkci veřejné kontroly školy,
b) vyjadřuje se ke studijním a učebním oborům, které škola připravuje, ke koncepčním záměrům rozvoje školy, k jmenování a odvolání ředitele,
c) může podat v odůvodněných případech zřizovateli školy nebo v případě základní školy příslušnému orgánu státní správy ve školství návrh na odvolání ředitele školy,
d) může požádat Českou školní inspekci o inspekci a orgán kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, o kontrolu hospodaření školy, pokud jde o střední a vyšší zdravotnické školy, může požádat Ministerstvo zdravotnictví o provedení inspekce a kontrolu hospodaření, a pokud jde o odborný výcvik, může požádat Ministerstvo hospodářství o provedení inspekce a kontrolu hospodaření.

(2) Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje zejména

a) charakteristiku školy,
b) přehled učebních plánů se schvalovacími doložkami ministerstva,

c) údaje o pracovnících školy, jejich kvalifikaci, praxi a způsobilosti,
d) údaje o přijímacím řízení nebo o zařazování dětí,
e) přehledné údaje o výsledcích vzdělávání žáků (např. v členění podle tříd, popřípadě oborů a ročníků) a na středních školách o výsledcích závěrečných zkoušek a maturitních zkoušek,
f) údaje o výsledcích inspekce provedené Českou školní inspekcí,
g) údaje o mimoškolních aktivitách.

(3) Výroční zpráva o hospodaření obsahuje zejména
a) příjmy
1. celkové příjmy,
2. poplatky od zletilých žáků, rodičů nebo jiných zákonných zástupců,
3. příjmy z hospodářské činnosti,
4. ostatní příjmy;
b) výdaje
1. investiční výdaje celkem,
2. neinvestiční výdaje celkem a z toho
- náklady na platy pracovníků školy,
- ostatní osobní náklady,
- zákonné odvody zdravotního a sociálního pojištění,
- výdaje na učebnice, učební texty a učební pomůcky,
- stipendia,
- ostatní provozní náklady;
c) informace o výsledcích kontrol hospodaření provedené orgánem kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, Českou školní inspekcí, Nejvyšším kontrolním úřadem, popřípadě informace o výsledcích kontrol jinými kontrolními nebo inspekčními orgány,
d) kopie účetních výkazů u škol hospodařících jako příspěvkové organizace, pokud je zřizovatelem ministerstvo nebo kraj, nebo kopii vyúčtování poskytnuté dotace u škol jiných zřizovatelů.

(4) Pokud škola nehospodaří s prostředky ze státního rozpočtu, není povinna předkládat zprávu dle odstavce 3.

(5) Ředitel je povinen umožnit radě školy přístup k informacím o škole, zejména k povinné dokumentaci školy. Tyto informace ředitel není povinen poskytnout, pokud tak stanoví zvláštní zákon.[7])

§ 17f

(1) O schválení výroční zprávy o činnosti školy, návrhu rozpočtu a zprávy o hospodaření školy, o výběru studijního nebo učebního oboru, které předkládá ředitel, rada školy rozhodne do jednoho měsíce po jejich předložení. Pokud rada školy zprávu neschválí, její neschválení odůvodní a přizve k dalšímu projednávání nově předložené zprávy školního inspektora. V případě, kdy rada školy neschválí zprávu o hospodaření školy, přizve k jejímu novému projednávání školního inspektora

a zaměstnance příslušného kraje zařazeného do krajského úřadu. Pokud jde o výroční zprávu o činnosti střední a vyšší zdravotnické školy nebo o zprávu o jejím hospodaření, přizve rada školy k dalšímu projednávání zástupce Ministerstva zdravotnictví. Ředitel školy předloží zprávu k novému projednání do jednoho měsíce po neschválení předchozí zprávy. O výsledcích projednávání zpracovává vlastní písemnou zprávu školní inspektor nebo jiný přizvaný pracovník státní správy; tuto zprávu předkládá zřizovateli.

(2) Není-li předložená zpráva schválena ani při druhém projednávání, musí se k důvodům neschválení zprávy do 30 dnů vyjádřit zřizovatel, který následně rozhodne o dalším postupu. V případě soukromých škol si rada školy může vyžádat posouzení výsledků hospodaření školy auditorem. Náklady s tím spojené hradí škola. K návrhu studijních a učebních oborů a dalším koncepčním záměrům rozvoje školy se rada školy vyjadřuje do tří týdnů po jejich předložení.

(3) Pokud rada školy neprojedná dokumenty předkládané ředitelem do jednoho měsíce od jejich předložení, předkládá je ředitel po uplynutí této lhůty zřizovateli.

§ 17g

Pokud není zřízena rada školy, projednává ředitel výroční zprávu o činnosti, návrh rozpočtu školy a zprávu o hospodaření školy na poradě pracovníků školy a předloží je orgánu kraje v přenesené působnosti, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizovateli.

§ 17h

Podrobnosti o postupu ustavení rady školy a její činnosti stanoví ministerstvo vyhláškou.

ČÁST ŠESTÁ

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

§ 18

(1) Zřizuje se Česká školní inspekce jako orgán státní správy, která je rozpočtovou organizací přímo řízenou ministerstvem.

(2) V čele České školní inspekce je ústřední školní inspektor, který navrhuje ministerstvu jmenování a odvolání školních inspektorů, při podání návrhu na jmenování vychází z výsledků konkurzního řízení; a dále přijímá do pracovního poměru kontrolní pracovníky a další zaměstnance České školní inspekce.

(3) Česká školní inspekce v předškolních zařízeních, ve školách, školských zařízeních, ve střediscích praktického vyučování a v pracovištích praktického vyučování zjišťuje a hodnotí:

a) výsledky vzdělávání a výchovy a jeho průběh vzhledem k platným učebním plánům a učebním osnovám, popřípadě k jiným schváleným učebním dokumentům, které zahrnují alespoň nejvýznačnější cíle vzdělávání, celkovou strukturu učiva, výčet a stručný popis jednotlivých předmětů nebo jiných strukturních obsahových celků a podmínky omezující přijetí uchazečů ke studiu, a které byly schváleny ministerstvem (dále jen „učební dokumenty“),

b) personální a materiálně technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

(4) Česká školní inspekce vykonává v předškolních zařízeních, školách, školských zařízeních, ve střediscích praktického vyučování a v pracovištích praktického vyučování státní kontrolu[8]) dodržování obecně závazných právních předpisů, a veřejnosprávní kontrolu finančních prostředků státního rozpočtu[9]) přidělených podle § 8 odst. 2 a 3, § 10 a § 12 odst. 5 písm. a) a b).

(5) Česká školní inspekce

a) předkládá příslušnému orgánu státní správy ve školství návrh na vyřazení školy ze sítě a na vyřazení školského zařízení ze sítě a na vyřazení předškolního zařízení ze sítě,

b) účastní se opakovaného projednávání výroční zprávy ředitele o činnosti školy v radě školy,

c) účastní se zjišťování, zpracování a zveřejňování výsledků vzdělávání a přípravy pro účely souhrnné zprávy o stavu vzdělávání.

§ 19

(1) Česká školní inspekce vykonává školní inspekci školními inspektory a kontrolními pracovníky, kteří jsou oprávněni vstupovat do objektů a zařízení orgánů a organizací, obcí, církví a občanů, v nichž se zabezpečuje výchova a vzdělávání, do předškolních zařízení základních škol, základních uměleckých škol, středních škol, odborných učilišť, středisek a pracovišť praktického vyučování a do školských zařízení.

(2) Na základě pověření ústředního školního inspektora a pod přímým vedením pověřeného školního inspektora mohou při přípravě, výkonu a vyhodnocování školní inspekce působit i další zaměstnanci školní inspekce, kteří jsou vzhledem k vlastní kvalifikaci oprávněni vystavit odborný posudek jako podklad pro inspekční hodnocení.

(3) Pověření k výkonu činnosti podle odstavce 2 musí obsahovat jméno zaměstnance České školní inspekce, předmět inspekční činnosti, o které má vystavit odborný posudek, označení školy nebo školského zařízení, datum a čas činnosti, jméno školního inspektora, který pověřeného zaměstnance vede, a podpis ústředního školního inspektora.

(4) Pokud školní inspektor zjistí, že nebyly odstraněny nedostatky zjištěné školní inspekcí nebo nebyly vytvořeny podmínky pro výkon inspekční činnosti, může uložit odpovědnému pracovníkovi pořádkovou pokutu až do výše 1000 Kč, a to i opětovně. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne nesplnění povinnosti. Výnosy z pokut jsou příjmem státního rozpočtu České republiky.

(5) Výsledky zjištění a hodnocení školních inspektorů jsou zaznamenány formou inspekčních zpráv. Inspekční zprávy jsou uloženy ve škole nebo školském zařízení a u územně příslušného orgánu České školní inspekce. Inspekční zprávy jsou veřejně přístupné u územně příslušného orgánu České školní inspekce a ve škole nebo školském zařízení od data vydání po dobu deseti let.

(6) V inspekční zprávě se uvádí označení inspekčního orgánu a inspektorů na inspekci zúčastněných, označení kontrolovaného předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení, místo a čas provedení inspekce, předmět inspekce, zjištění a hodnocení inspekce, označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá. Inspekční zprávu podepisují inspektoři, kteří se inspekce zúčastnili, a ředitel kontrolovaného předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení.

(7) Výsledky inspekční činnosti jsou povinni zaměstnanci inspekce projednat s ředitelem předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení. Písemnou inspekční zprávu o zjištěních a hodnocení jsou povinni zaměstnanci inspekce bez zbytečného odkladu zaslat zřizovateli, krajskému úřadu, řediteli předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení a radě školy, pokud byla zřízena. Připomínky k obsahu inspekční zprávy může ředitel předškolního zařízení, školy nebo školského zaříze-

ní podat České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

(8) Podrobnosti o organizaci a o výkonu školní inspekce a jejích úkolech stanoví ministerstvo vyhláškou.

ČÁST SEDMÁ

PŘÍSPĚVEK NA ČÁSTEČNOU ÚHRADU NEINVESTIČNÍCH NÁKLADŮ MATEŘSKÝCH ŠKOL, ŠKOLNÍCH DRUŽIN A ŠKOLNÍCH KLUBŮ

§ 19a

Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů mateřských škol, školních družin a školních klubů (dále jen „nákladů“) může obec za podmínek stanovených tímto zákonem vybírat příspěvek. Příspěvek platí rodiče dítěte nebo jiní zákonní zástupci (dále jen „plátce“).

§ 19b

(1) Příspěvek podle § 19a se platí obci, která zřizuje mateřskou školu nebo školní družinu nebo školní klub, na účet zřízený vždy pro mateřskou školu nebo školní družinu nebo školní klub.

(2) Obec použije příspěvek na částečnou úhradu nákladů příslušné mateřské školy, školní družiny nebo školního klubu. Pokud je příspěvek použit na mzdy pracovníků a učební pomůcky, poukáže jej obec předškolnímu zařízení, škole či školskému zařízení a o poskytnutí informuje krajský úřad.

§ 19c

(1) Povinnost platit příspěvek podle § 19a, jeho výši a splatnost upraví obec obecně závaznou vyhláškou.

(2) Výši příspěvku stanoví obec po projednání s krajským úřadem tak, aby nepřesáhla 30 % nákladů vynaložených na jedno dítě.

(3) Pro případ, že příspěvek nebude zaplacen včas nebo ve správné výši, může obec ve vyhlášce vydané podle odstavce 1 stanovit, že plátce zaplatí penále. Výše penále nesmí přesáhnout výši dlužného příspěvku.

§ 19d

(1) Příspěvek podle § 19a se neplatí, jestliže po jeho zaplacení klesne součet příjmů příslušníků domácnosti, ve které dítě žije, pod 1,25 násobku částky potřebné k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb[3]) a nezbytných nákladů na domácnost.[4])

(2) Ve výjimečných případech může obec osvobodit plátce od placení příspěvku zcela nebo zčásti, a to zpravidla na jeden rok.

§ 19e

Ustanovení § 19a až 19d se nevztahují na soukromá a církevní předškolní zařízení, školní družiny a školní kluby.

ČÁST OSMÁ
ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

§ 20

Podmíněné vyloučení ze studia a vyloučení ze studia

Žáka, který splnil povinnou školní docházku a provinil se závažně proti školnímu řádu, lze podmíněně vyloučit ze studia nebo vyloučit ze studia. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení ze studia rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil. Žáka nelze vyloučit ani podmíněně na základě provinění, jež lze kvalifikovat jako nenásilný čin opozičně politického charakteru.

§ 21

Hospodářská činnost škol a školských zařízení

(1) Předškolní zařízení, školy a školská zařízení mohou vykonávat hospodářskou činnost, pokud není vykonávána na úkor jejich poslání a úkolů.

(2) Ministerstvo v dohodě s ministerstvem financí stanoví vyhláškou podmínky vykonávání hospodářské činnosti a užití výnosu z této činnosti.

ČÁST DEVÁTÁ
SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 22

Vztah zákona k obecným předpisům o správním řízení

Obecné předpisy o správním řízení se vztahují na rozhodování podle § 3 odst. 2, § 7 písm. b) a c), § 12 odst. 5 písm. s), § 19 odst. 4 a § 20. Odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí ke studiu lze podat do osmi dnů od doručení. Obecné předpisy o správním řízení se nevztahují na soukromé školy, církevní školy a školy zřízené podle § 14 odst. 2; to neplatí o rozhodování podle § 19 odst. 4.

§ 23

Rozsah působnosti zákona

(1) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na speciální školy ustanovení vztahující se na základní a střední školy.

(2) Tento zákon se nevztahuje na vysoké školy, školy ozbrojených sil a ozbrojených sborů, školy požární ochrany, podniková a družstevní výchovná zařízení, výchovná zařízení odborových orgánů, politických stran, politických hnutí a sdružení občanů.

§ 23a

Působnosti stanovené krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti kraje nebo obce s rozšířenou působností.

§ 24

Přechodná ustanovení

(1) Delimitace předškolních zařízení, škol a školských zařízení zřízených podle dosavadních předpisů budou ukončeny nejpozději do 31. července 1991. Okresní úřad vyčlení po dohodě s ministerstvem finanční prostředky na činnost školského úřadu, na předškolní zařízení školy a školská zařízení a převede je na školský úřad a na obec. Stejným způsobem se převádějí práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů a majetkových vztahů. Pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které nemají právní subjektivitu, plní úkoly organizace vyplývající z pracovněprávních vztahů školský úřad.

(2) Školy, předškolní a školská zařízení zařazené do sítě podle dosavadních předpisů se považují za zařazené do sítě, pokud do šesti měsíců od nabytí účinnosti tohoto zákona předloží podle § 13a a 13b žádost o zařazení do sítě ministerstvu nebo příslušnému školskému úřadu anebo jinému příslušnému orgánu státní správy uvedenému v § 13a odst. 4 a 5.

(3) Účinnost § 4 odst. 2 se stanoví po dobu platnosti zákona o okresních úřadech. Dnem zrušení zákona o okresních úřadech přecházejí práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů na krajský úřad.

(4) Obec nebo kraj v samostatné působnosti, který je zřizovatelem předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení, které nemá právní subjektivitu a není organizační součástí jiného předškolního zařízení, školy nebo školského zařízení, které právní subjektivitu má, zajistí změnu právní formy v souladu s § 14 odst. 2 a 12 a § 16 tohoto zákona do 1. ledna 2003.

(5) Církevní školy, církevní vyšší odborné školy, církevní předškolní zařízení a církevní školská zařízení zařazená do sítě podle dosavadních předpisů se považují za zařazené do sítě podle tohoto zákona.

§ 25

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství, ve znění zákona České národní rady č. 49/1982 Sb. a zákona České národní rady č. 31/1984 Sb.

§ 26

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

[1]) Zákon ČNR č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.

[1a]) Zákon ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů.

[1b]) § 37 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[1d]) § 6 odst. 3 a 5 zákona č. 29/1984 Sb.

[1e]) § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

[1f]) § 2 odst. 2 zákona č. 29/1984 Sb.

[1g]) Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

[1h]) § 58 odst. 1 písm. c) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

[2]) Zákon č. 29/1984 Sb.
Zákon ČNR č. 76/1978 Sb.
Nařízení vlády č. 245/1993 Sb., kterým se stanoví podmínky a výše poskytování dotací soukromým předškolním zařízením a soukromým školským zařízením.
Nařízení vlády ČR č. 379/1990 Sb., o poskytování dotací soukromým školám.

[2a]) § 3 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb.

[2b]) § 6 odst. 3 a 5 zákona č. 29/1984 Sb.

[2c]) Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

[2d]) § 38a odst. 3 zákona č. 29/1984 Sb.

[2e]) Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace).

[2f]) Například zákon č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[3]) § 3 odst. 2 zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu.
§ 1 nařízení vlády č. 81/1993 Sb., kterým se zvyšují částky životního minima.

[4]) § 3 odst. 3 zákona č. 463/1991 Sb.
§ 2 nařízení vlády č. 81/1993 Sb.

[5]) Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[5a]) Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů.

[6]) Zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

[7]) Např. zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

[8]) Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

[9]) Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).